

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTU WSI
CZERSK
– REJON SKARPY CZ. II**

Warszawa, 11 kwietnia 2022 r.

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II
Zlecniodawca:	Burmistrz Góry Kalwarii
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr inż. Aleksandra Radawiec
Zespół autorski:	mgr inż. Izabela Bielowska mgr Agata Grzelak

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	13
4.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.....	13
4.2	OBSZARY CHRONIONE.....	17
4.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	18
4.4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
4.5	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	23
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	23
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	24
6.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	24
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	25
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	25
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	26
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	26
6.6	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	26
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	27
6.8	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	27
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	27
6.10	RYZYSKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	28
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	28
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	28
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI	

	POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	28
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	29
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	29
12	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	30
13	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	31
14	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	32

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr XLII/354/2020 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie w piśmie z dnia 6 kwietnia 2021 r. (znak pisma: WOOŚ-III.411.117.2021.JD) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Piasecznie w piśmie z dnia 12 kwietnia 2021 r. (znak pisma: ZNS.4700.29.z.2021).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań przyrodniczych terenu oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań

eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

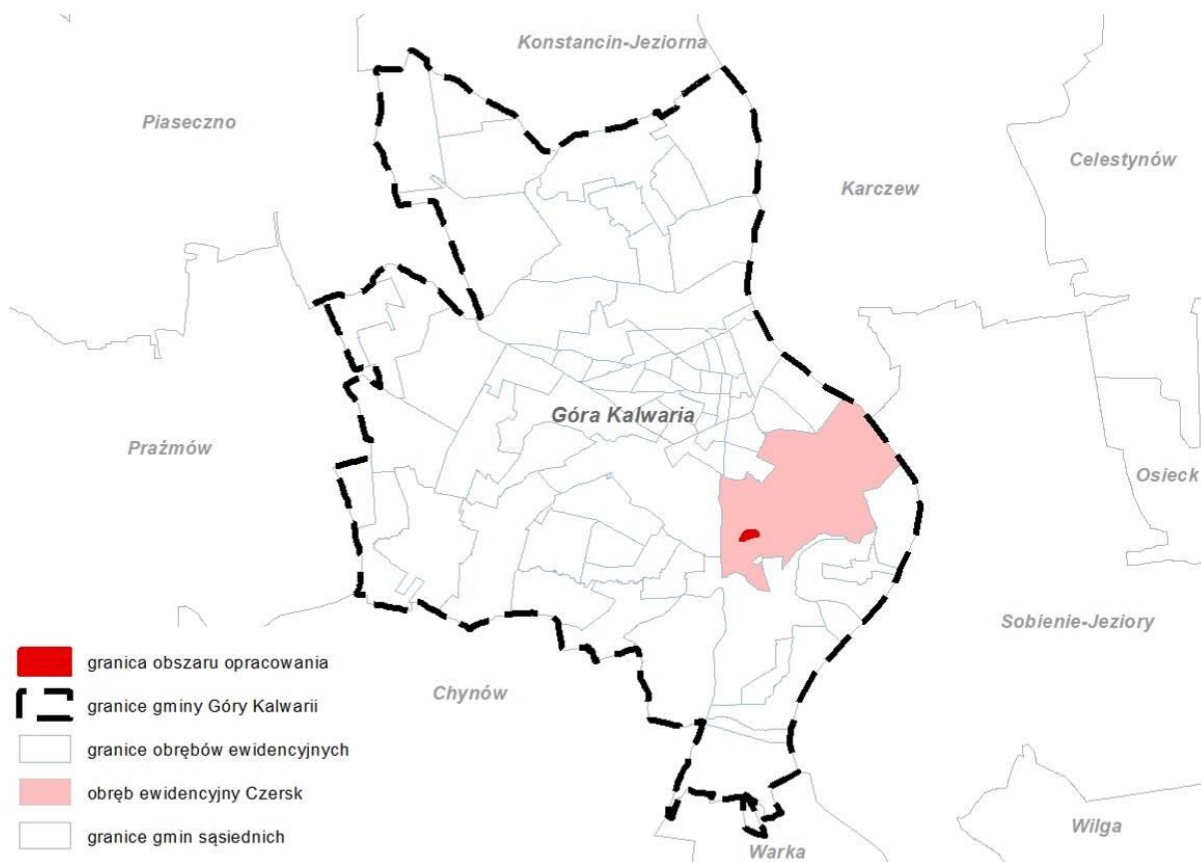
- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Obszar opracowania stanowi fragment wsi Czersk, położonej we wschodniej części gminy Góra Kalwaria. Góra Kalwaria to gmina miejsko-wiejska położona w środkowej części województwa mazowieckiego, stanowiąca jedną z sześciu gmin powiatu piaseczyńskiego. Najważniejsze powiązania komunikacyjne na jej terenie tworzą: droga krajowa nr 50 relacji Ciechanów-Sochaczew-Góra Kalwaria-Mińsk Mazowiecki oraz droga krajowa nr 79 relacji Warszawa-Góra Kalwaria-Kozienice.

Rysunek 1 Położenie obszaru opracowania na tle gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencyjnych

Granice terenu opracowania zostały wyznaczone na podstawie uchwały nr XLII/354/2020 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II.

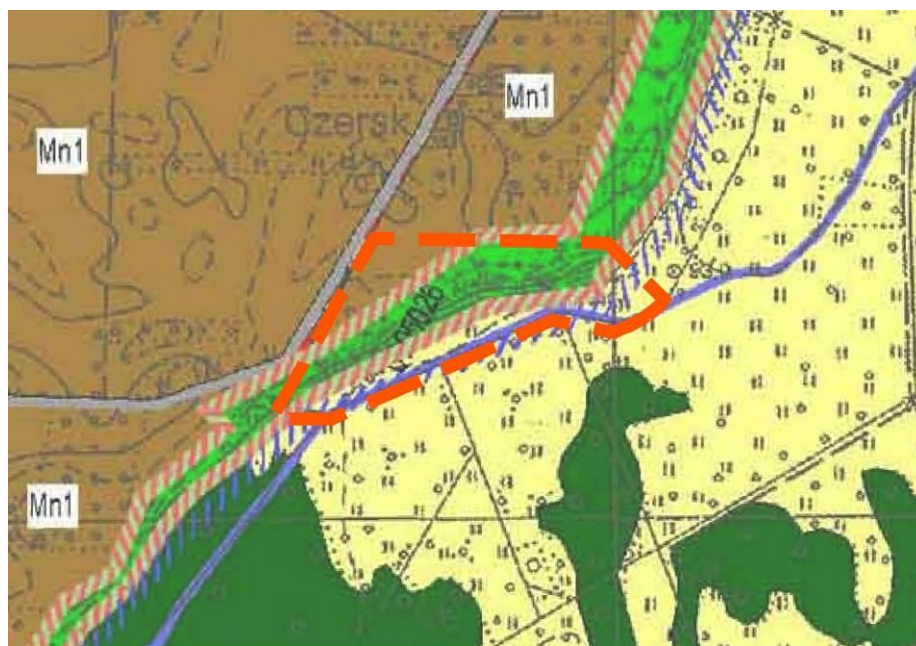
Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi ok. 4,10 ha. Jest to obszar z znacznej mierze wolny od zabudowy.

Powiązania z innymi dokumentami

Biorąc pod uwagę skalę planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla tego terenu. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria, forma ujednolicona w wyróżnieniu zmian, przyjęta została uchwałą Nr LVIII/635/2014 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 czerwca 2014 roku. Podstawowe przeznaczenia terenów w obszarze objętym planem to:

- tereny przeznaczone dla kontynuacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wzdłuż dróg);
- tereny dolin rzecznych i skarpy Wisły;
- tereny rolne z możliwością lokalizacji zabudowy siedliskowej.

Rysunek 2 Wyrys ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria, 2014

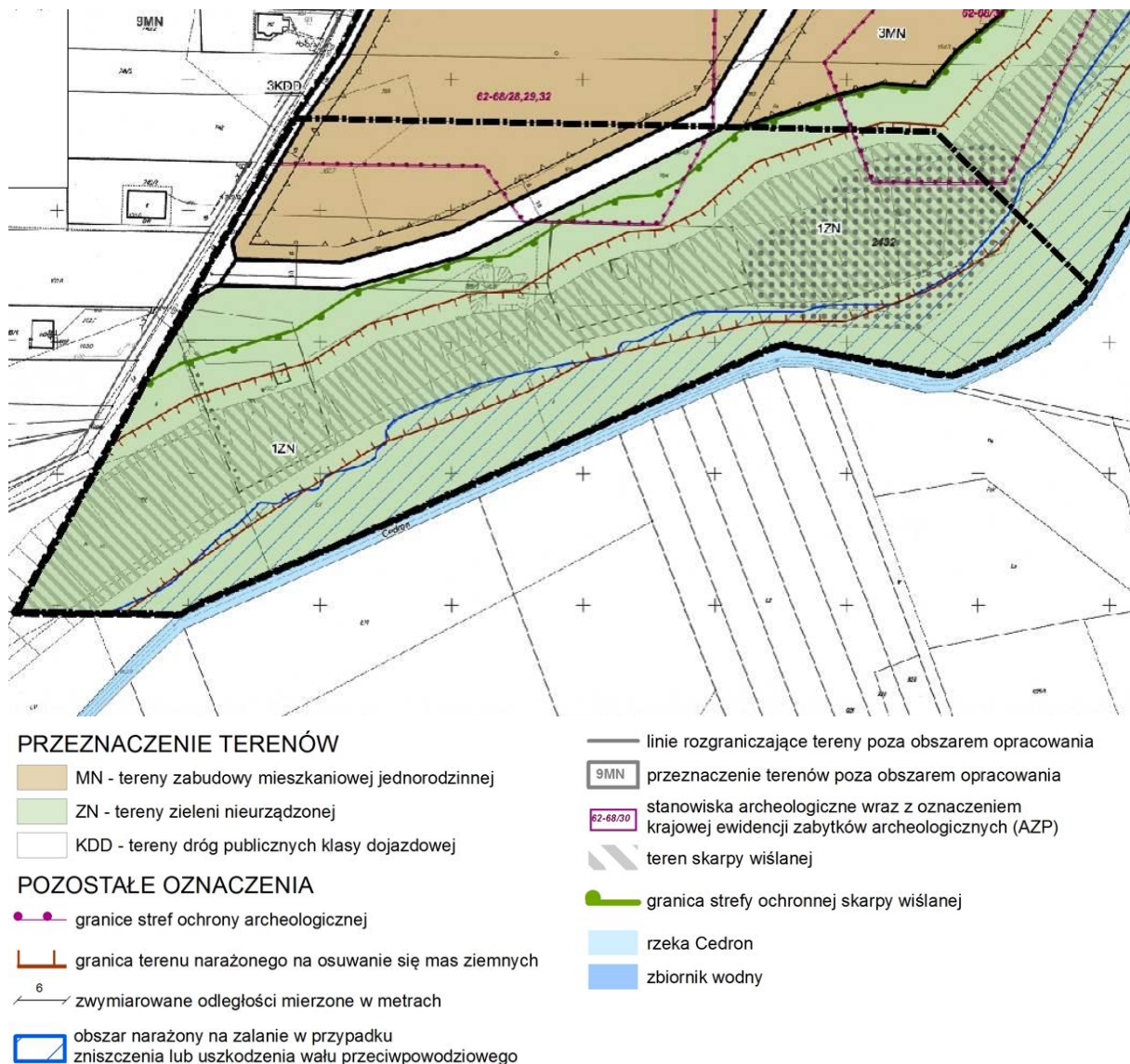
- granica obszaru objętego planem
- tereny przeznaczone dla kontynuacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- tereny rolne z możliwością lokalizacji zabudowy siedliskowej przy areale gospodarstwa w gminie Góra Kalwaria > 3,5 ha
- tereny dolin rzecznych i Skarpy Wisły
- granice terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych
- granica terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi

Procedura sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmować będzie obszar, dla którego obowiązuje miejscowy plan przyjęty Nr LVIII/637/2018 Rady Miejskiej w Górze Kalwarii z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy.

W obowiązującym planie miejscowym, na obszarze opracowania zostały wydzielone tereny:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- ZN – tereny zieleni nieurządzonej;
- KDD – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

Rysunek 3 Fragment miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy, 2018

Przystąpienie do sporządzenia planu spowodowane jest koniecznością ograniczenia obsługi komunikacyjnej w stosunku do układu dróg w obowiązującym planie oraz dostosowania ustaleń funkcjonalno-przestrzennych, jak również nowych zasad obsługi komunikacyjnej w sposób zapewniający ład przestrzenny dla całego obszaru, zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Góra Kalwaria. Powyższe działania przyczynią się do obniżenia kosztów wdrożenia ustaleń nowego planu w stosunku do kosztów wynikających z potrzeby realizacji obowiązującego planu.

W związku z powyższym w projekcie planu wprowadzono następujące przeznaczenie terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- ZN – teren zieleni nieurządzonej,
- KDD – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

**MIEJSOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA FRAGMENTU WSI CZERSK – REJON SKARPY C.Z. II**

RYSUNEK PLANU

złącznik nr 1
do uchwały
 Rady Miejskiej Gminy Kalwaria
 z dnia

SKALA 1:1000

0 25 50 100m

OBYWIAJUJĄCE OZNACZENIA PLANU

- granica obszaru objętego planem
- linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
- Δ nieprzeznaczona linia zabudowy
- ~ oznaczanie odległości mierzone w metrach
- strefa ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych

PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MN teren zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej)
- ZN teren zieleni nieużytkowanej
- KDD teren drogi publicznej klasy dojazdowej

ELEMENTY INFORMACYJNE PLANU

OCHRONA ŚRODOVISKA

caly obszar położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wody Podziemnych nr 218 Białecka-Warszawska oraz nr 219 Białecka-Warszawska (część centralna) granica głównego zbiornika wód podziemnych nr 222 Dolina Kłodzkiej Wilcy (Warszawa - Puławski)

ZAGROŻENIE POWODZIWE

obszar zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobnie wystąpienie powodzi jest maks. wynosi raz na 500 lat (>H=2%)
obszar narażony na zalanie w przypadku przecięcia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

POZOŚTAŁE

- * * * * * teren zagrożony ruchami masowymi wraz z numerem identyfikacyjnym
- stanowisko archeologiczne ujęte w GEZ wraz z numerem AZP
- granica dzialki ewidencyjnej
- linia rozgraniczająca drogi poza planem

MIEJSOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA FRAGMENTU WSI CZĘRSK – REJON SKARPY C.Z. II

RYSUNEK PLANU

złącznik nr 1
do uchwały ...

Skala 1:1000

Opis obiektu	Dane techniczne
Nazwa obiektu	BUDPLAN
Adres obiektu	Gmina Kalwaria, ul. Wolnościowa 10
Data wykonania	2024 r.
Autor projektu	mgr inż. Tomasz Anielski
Projektant	mgr inż. Tomasz Anielski
Wykonawca	mgr inż. Tomasz Anielski
Inwestor	Urząd Miasta i Gminy Kalwaria
Funkcja	Plan zagospodarowania przestrzeni
Stanowisko	mgr inż. Tomasz Anielski
Podpis	(podpis)

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

- a) ogólne skutki realizacji ustaleń planu – zabudowy obszaru (o czym częściowo przesądzono w obowiązującym już planie),
- b) ocenę wprowadzonych zmian w stosunku do obowiązującego planu.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Szczegółowej charakterystyki uwarunkowań przyrodniczych terenu gminy Góra Kalwaria, w tym terenu opracowania, dokonano w *Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla obszaru Gminy Góra Kalwaria – aktualizacja*. Poniższa charakterystyka stanowi wyciąg z niniejszego opracowania, a także opiera się na innych dostępnych dokumentach kartograficznych i tekstowych oraz wizji terenowej. Oceny stanu środowiska dokonano m.in. na podstawie wyników monitoringu prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Lokalizacja i charakterystyka terenu opracowania

Czersk jest miejscowością położoną w gminie Góra Kalwaria, przy skarpie wiślanej. Obszar objęty planem zajmuje powierzchnię ok. 4,10 ha, znajduje się w zachodniej części miejscowości, pomiędzy ul. Warecką a rzeką Cedron. Jest to teren użytków rolnych w postaci gruntów ornych, pastwisk, łąk i nieużytków, które stanowią obszary częściowo zarastające oraz zadrzewienia. Są to tereny, z których funkcja rolnicza powoli się wycofuje. W zachodniej części terenu zlokalizowany jest budynek zabudowy letniskowej. Ważnym uwarunkowaniem tego obszaru jest położenie na skarpie wiślanej, w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz w strefie ekspozycji Zamku Księżąt Mazowieckich w Czersku¹.

Rysunek 5 Położenie obszaru objętego planem w miejscowości Czersk

źródło: ortofotomapa

¹ informacje na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla obszaru gminy Góra Kalwaria (2012)*

Warunki fizyczno-geograficzne

Gmina Góra Kalwaria położona jest w południowej części Kotliny Warszawskiej, w obrębie której występują dwie duże jednostki morfologiczne – dolina Wisły i wysoczyzna morenowa, rozdzielone wyraźną krawędzią – skarpią wiślaną. Obszar opracowania położony jest właśnie na pograniczu tych jednostek – pobliska zabudowa miejscowości (przy drodze wojewódzkiej) znajduje się na wysoczyźnie morenowej, natomiast od strony rzeki Cedron znajduje się skarpa, poniżej której występuje fragment tarasu nadzalewowego Wisły. Skarpa w obszarze opracowania ma od 7 do 12 m wysokości. Wysokości w obszarze opracowania wahają się pomiędzy 90 m n.p.m a 101 m n.p.m.

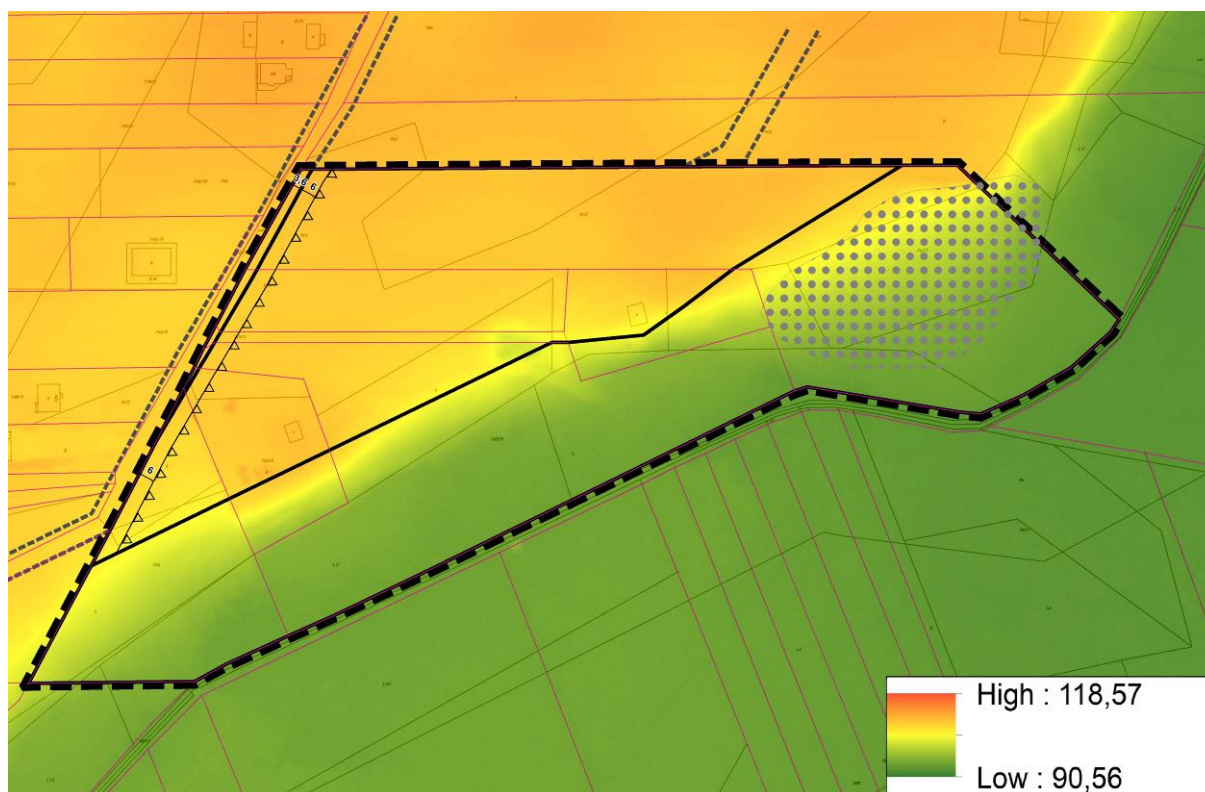
Pod względem budowy geologicznej, która koresponduje z warunkami geomorfologicznymi, cały teren pokryty jest osadami czwartorzędowymi. W dolinie (tarasie nadzalewowym) występują najmłodsze utwory czwartorzędowe – piaski rzeczne, natomiast skarpa i wysoczyzna zbudowane są w głównej mierze z glin zwałowych.

Skarpa stanowi dość łagodne zbocze, jednak została zidentyfikowana jako potencjalny obszar występowania ruchów masowych (głównie wschodnia część obszaru opracowania). Poniżej skarpy występują raczej niekorzystne warunki dla posadowienia budynków, m.in. z uwagi na płytko występujące wody gruntowe i grunty organiczne. Obszar wysoczyzny jest korzystny dla lokalizowania budynków, jest to płaski teren zbudowany ze spójnych gruntów.

W aspekcie geologii i ukształtowania terenu teren opracowania przedstawia korzystne warunki dla rozwoju zabudowy na obszarze powyżej skarpy, od strony ul. Wareckiej.

Rysunek 6 Wysokość nad poziomem morza w obszarze opracowania

źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Złoża

W granicach terenu opracowania nie występują udokumentowane złoże kopalin ani tereny prognostyczne i perspektywiczne występowania złóż.

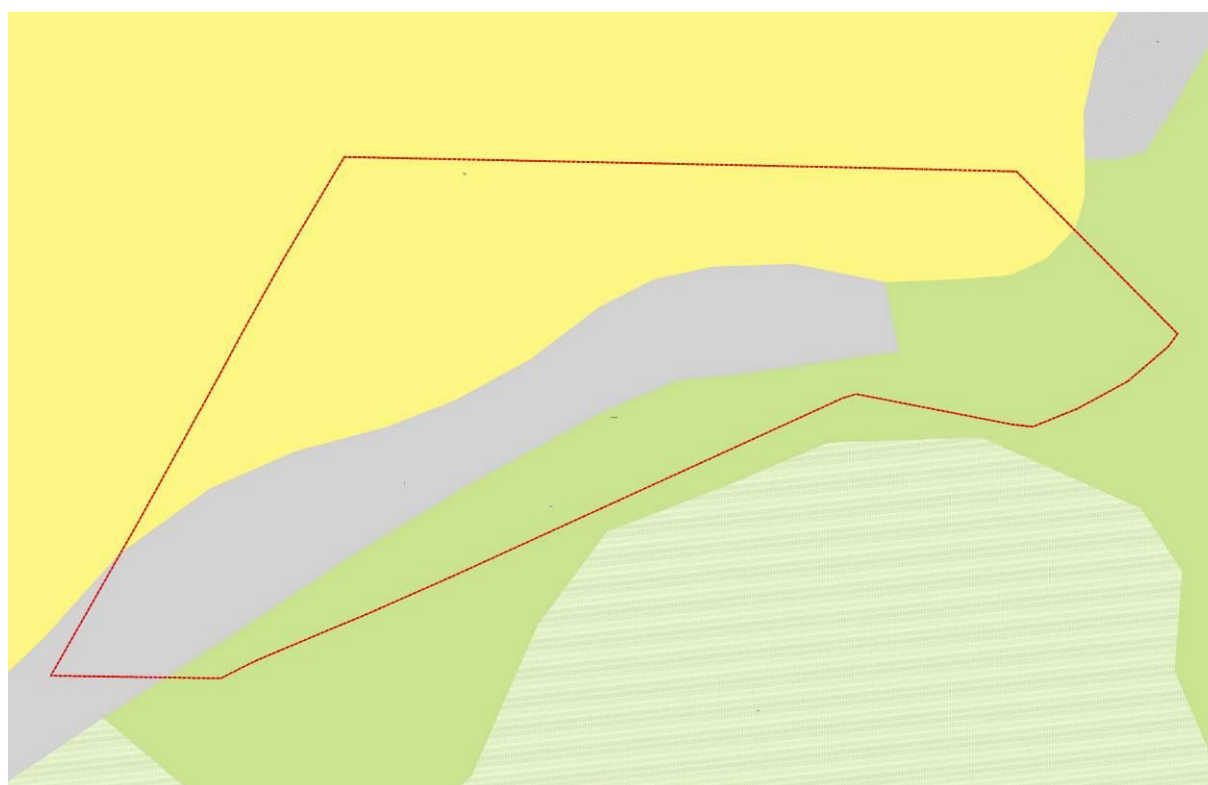
Gleby

Pod względem przydatności rolniczej gleb, w znacznej części obszaru opracowania stwierdzono występowanie kompleksu żyniego słabego. Wyróżnia się również nieużytki oraz grunty zielone słabe i bardzo słabe.

Gleby obszaru opracowania charakteryzują się niską zawartością próchnicy – 1-2%, co uznać można za typową zawartość w skali krajowej (około 50% powierzchni kraju charakteryzuje się analogiczną zawartością). Ich odczyn określono jako bardzo kwaśny. W warunkach kwaśnego odczynu procesy mineralizacji i humifikacji są bardzo spowolnione, co wpływa na niską zawartość próchnicy. Z tego powodu istnieje potrzeba ich wapnowania.

Rysunek 7 Kompleksy przydatności gleb w obszarze opracowania

źródło: mapa glebowo-rolnicza

- kompleks żyni słaby
- użytki zielone słabe i bardzo słabe
- nieużytki

Warunki hydrologiczne

Na obszarze opracowania, nie występują wody powierzchniowe, natomiast wzdłuż jego wschodniej granicy przebiega rzeka Cedron (poza granicą opracowania). Cedron jest niewielkim, bezpośrednim dopływem Wisły, na wysokości Czerska płynie wzdłuż skarpy wiślanej i na wysokości Góry Kalwarii zasila Wisłę. Rzeka nie przedstawia istotnego zagrożenia powodziowego – obszary szczególnego zagrożenia powodzią nie obejmują tego obszaru. Znikoma część terenu na wschodzie położona jest w granicach obszaru zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$). Ponadto część terenu stanowi obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Teren opracowania położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska i 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), które nie są udokumentowane, a także na granicy GZWP 222 Dolina środkowej Wisły (Warszawa–Puławy), dla którego w tej części nie wskazano projektowanego

obszaru ochronnego. Tereny wysoczyzny zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski zostały zakwalifikowane jako tereny o średnim stopniu zagrożenia wód podziemnych – izolacja jest słaba, jednak nie stwierdzono istotnych ognisk zanieczyszczeń, natomiast tereny poniżej skarpy – o wysokim zagrożeniu. Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi od 1 do 2 m.

W obszarze nie ma obecnie kanalizacji sanitarnej, mieszkańcy korzystają z bezodpływowych zbiorników.

Klimat

Według klasyfikacji klimatów wg Köppena gminy Góra Kalwaria położone jest w obrębie klimatu wilgotnego kontynentalnego z łagodnym latem (Dfb). Cechy charakterystyczne dla tego klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura najzimniejszego miesiąca wynosi -3°C lub mniej;
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca jest wyższa niż 10°C ;
- nie ma miesiąca ze średnią temperaturą powyżej 22°C ;
- opady są równo rozłożone w całym roku.

Podobnie jak w całej Polsce środkowej w ciągu całego roku w mieście przeważa równoleżnikowa cyrkulacja mas powietrza ze szczególną preferencją wilgotnych mas polarnomorskich, napływających z zachodu. Również roczny rozkład prędkości wiatru jest analogiczny jak na obszarze całej Polski – maksymalne prędkości występują zimą i wiosną i są charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (zachodnie i południowo – zachodnie).

Warunki klimatu lokalnego

Na zróżnicowanie topoklimatyczne wpływa zróżnicowanie morfologiczne terenu oraz jego użytkowanie, szczególnie pokrycie szatą roślinną.

W przypadku obszaru opracowania topoklimat uwarunkowany jest przede wszystkim wysokim poziomem wód gruntowych oraz występowaniem terenów zadrzewionych – wpływa to na zwiększoną wilgotność powietrza z predyspozycją do zamgleń.

Powiązania ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin.

Obszar opracowania, ze względu na położenie w centralnej części miasta Góra Kalwaria, zlokalizowany jest poza korytarzami krajowymi, regionalnymi czy lokalnymi.

Roślinność rzeczywista i fauna

Teren opracowania w stanowią:

- pola orne i grunty odłogowane,
- zadrzewienia – wiek od 10 do 50 lat, przewaga sosny, występują również olsze, brzozy, topole,
- łąki i pastwiska,
- roślinność urządzona przy zabudowie letniskowej.

Szata roślinna omawianego obszaru nie przedstawia wysokiej wartości przyrodniczej. Dominują gatunki pospolite na powszechnie występujących siedliskach, większość jest silnie przekształcona przez człowieka.

Teren opracowania, ze względu na obecne zagospodarowanie i niewielkie zróżnicowanie szaty roślinnej, nie stanowi ważnego siedliska fauny. Fauna występująca na terenie opracowania to głównie pospolite gatunki synantropijne ptaków, drobnych ssaków i bezkręgowców, spotykane w bliskości siedzib ludzkich.

Rysunek 8 Inwentaryzacja sporządzona na potrzeby mpzp (fragment)

4.2 Obszary chronione

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Cały teren opracowania położony jest w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który został utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z dnia 14 lutego 2007 r. Nr 42, poz. 870) z późniejszymi zmianami.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką, wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych. Zgodnie z ww. rozporządzeniem w granicach WOChK obowiązują ustalenia mające na celu czynną ochronę ekosystemów leśnych, lądowych, wodnych. W graniach WOChK obowiązują ustalenia zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia dla WOChK są umiarkowanym ograniczeniem, pozwalają na rozwój większości nieuciążliwych funkcji.

Wśród zakazów w obrębie strefy zwykłej, w granicach której położony jest teren opracowania, wymienia się zakaz:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynów;
- wykonywania prac trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośliskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów w pasie szerokości 20 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (...).

Walory krajobrazowe

Skarpa wiślana pełni niebagatelną funkcję – z jej wysokiej korony rozciąga się szeroka panorama terenów doliny Wisły, urozmaiconych starorzeczami, ciekami wodnymi, sadami, zadrzewieniami. Górna część powinna być wolna od zabudowy, aby nie ograniczać ogólnego dostępu do tych terenów. Warto lokalizować punktu widokowe, ścieżki piesze i rowerowe, miejsca odpoczynku.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się strefie ekspozycji Zamku Książąt Mazowieckich². W strefie tej należy kontrolować zmiany zagospodarowania przestrzennego. Nie można dopuszczać do powstania dysharmonizujących elementów, takich jak: dominanty konkurencyjne dla zabytków oraz zabudowy i zespołów zieleni wysokiej przysłaniających najcenniejsze widoki oraz różnych elementów zagospodarowania o negatywnym wyrazie estetycznym. Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na tych terenach należy wprowadzać ustalenia dotyczące gabarytów, wysokości zabudowy, zasad kształtowania zieleni i innych elementów zagospodarowania przestrzennego, mające na celu zachowanie harmonijności krajobrazu oraz ochronę ekspozycji zabytkowych układów urbanistycznych.

4.3 Jakość środowiska

Jakość wód powierzchniowych

Jakość wód powierzchniowych zależy od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo- gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Teren położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Czarna-Cedron (kod RW20001725549), dopływu Wisły, która stanowi naturalną część wód. Wymieniona jednostka charakteryzuje się złym stanem wód i jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. W zlewni występuje bowiem presja komunalna. Dla ww. jcwp wyznaczono obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami m.in. w terenie Warszawskiego OChK (w tym w obszarze opracowania).

² informacje na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla obszaru gminy Góra Kalwaria (2012)*

Tabela 1 Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych, ich status i stan

źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW

kod JCWP	Czarna-Cedron RW20001725549
stan JCWP	zły
cel środowiskowy	dobry stan chemiczny i dobry potencjał ekologiczny
ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	zagrożona
odstępstwo	tak
typ odstępstwa	przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych
termin osiągnięcia dobrego stanu	2021
uzasadnienie odstępstwa	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

Jakość wód podziemnych

Teren opracowania położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW200065. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowy Instytut Geologiczny prowadzą monitoring jakości wód podziemnych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego. JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, która nie jest zagrożona pod względem ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych określony został jako niski.

Tabela 2 Charakterystyka JCWPd

źródło: Program wodno-środowiskowy kraju

Kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	stan/potencjał ekologiczny	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW200065	dobry	dobry	dobry	niezagrożony

Jakość powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z art. 98 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Na terenie

województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Obszar objęty opracowaniem zalicza się do strefy mazowieckiej. Obszar opracowania położony jest w strefie mazowieckiej.

W powietrzu ocenie podlegają następujące substancje:

- benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren dla kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia;
- dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon dla kryteriów określonych ze względu na ochronę roślin.

Tabela 3 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2020. GIOŚ Warszawa, 2021

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Strefa mazowiecka	A	A	A	A	C	C1	A	A	A	A	C	A/D2

Gdzie:

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy;

klasa C1 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego. Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki emisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Góra Kalwaria w 2017 r. stwierdzono przekroczenia:

- dopuszczalnego dobowego poziomu stężenia pyłu PM₁₀ wg kryterium ochrony zdrowia ludzi,
- dopuszczalnego rocznego poziomu stężenia pyłu PM_{2,5} wg kryterium ochrony zdrowia ludzi,
- dopuszczalnego rocznego poziomu stężenia benzo(a)pirenu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi,
- dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi.

Wyniki analiz i oszacowań WIOŚ w Warszawie wskazują, że podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w powietrzu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa (w którym przeważa emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw). Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń. W przypadku zwiększonych stężeń ozonu, oprócz sprzyjających warunków meteorologicznych (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru) w powietrzu muszą być obecne jego prekursorzy (głównie tlenki azotu, pochodzące m.in. z transportu i rolnictwa).

4.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Infrastruktura techniczna

Obszar objęty planem jest wyposażony w następującą infrastrukturę:

- sieć wodociągowa umożliwia zaopatrzenie w wodę wszystkich terenów dotychczas zabudowanych, a także istnieje możliwość podłączenia do istniejącego wodociągu nowych odbiorców,
- obszar nie jest on uzbrojony w sieć kanalizacyjną, znajduje się poza granicami aglomeracji Góra Kalwaria;
- obszar jest zasilany w energię elektryczną poprzez linie średniego i niskiego napięcia (napowietrzne),
- obszar posiada możliwość podłączenia do zbiorowego zaopatrzenia w gaz z sieci dystrybucyjnej.

Obszar objęty planem jest standardowo wyposażony w wodociąg i energię elektryczną. Brak kanalizacji sanitarnej stwarza zagrożenie dla jakości wód podziemnych, gruntowych, natomiast brak sieci gazowej ogranicza możliwość wykorzystania bardziej ekologicznych systemów indywidualnego ogrzewania budynków.

Klimat akustyczny

Droga w pasie ul. Wareckiej stanowi szlak komunikacyjny o niskim natężeniu ruchu lokalnego. Nie stanowi istotnego źródła hałasu. W okolicy znajduje się zakład wulkanizacyjny, który może stanowić potencjalne źródło hałasu w porze dziennej. Wskazana jest izolacja przestrzenna i np. przy pomocy zieleni od zabudowy mieszkaniowej. Nie ma innych istotnych źródeł hałasu.

Niska emisja

Obecnie obszar objęty opracowaniem jest zabudowany w niewielkim stopniu, jednak przewiduje się rozwój zabudowy. Zabudowa mieszkaniowa jest dość istotnym źródłem niskiej emisji, głównie w wyniku spalania paliw na cele grzewcze.

Ochrona skarpy i walorów krajobrazowych³

Ważnym uwarunkowaniem obszaru objętego planem jest położenie na skarpie wiślanej oraz w strefie ekspozycji Zamku Książąt Mazowieckich w Czersku, które stanowią ograniczenia dla rozwoju zabudowy:

- Górna część skarpy wiślanej powinna być wolna od zabudowy, aby nie ograniczać ogólnego dostępu do tych terenów. Warto lokalizować punktu widokowe, ścieżki piesze i rowerowe, miejsca odpoczynku.
- W strefie ekspozycji Zamku Książąt Mazowieckich nie można dopuszczać do powstania dysharmonizujących elementów, przysłaniających najcenniejsze widoki lub obiektów o negatywnym wyrazie estetycznym. Przy sporządzaniu miejscowych planów należy wprowadzać ustalenia dotyczące gabarytów, wysokości zabudowy, zasad kształtowania zieleni i innych elementów zagospodarowania przestrzennego.

Powyższe ograniczenia mają formę zaleceń i nie stanowią konkretnych, prawnie obligujących wytycznych. Są one niezwykle istotne dla oceny niniejszego planu, ponieważ istotą zmian jest właśnie zbliżenie zabudowy do górnej krawędzi skarpy.

³ informacje na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla obszaru gminy Góra Kalwaria (2012)*

Zagrożenia naturalne

Wzdłuż wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega rzeka Cedron (poza granicą opracowania). Cedron jest niewielkim, bezpośrednim dopływem Wisły, na wysokości Czerska płynie wzdłuż skarpy wiślanej i na wysokości Góry Kalwarii zasila Wisłę. Rzeka nie przedstawia istotnego zagrożenia powodziowego – obszary szczególnego zagrożenia powodzią nie obejmują tego obszaru. Znikoma część terenu na wschodzie położona jest w granicach obszaru zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$). Ponadto część terenu stanowi obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

W obszarze skarpy wiślanej istnieją tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych. We wschodniej części wyznaczono obszar zagrożony ruchami masowymi KRTZ nr 2432.

Rysunek 9 Zagrożenia naturalne w obszarze opracowania

źródło: dane PIG, Wody Polskie

Posadowienie budynków

Za obszary o warunkach korzystnych dla budownictwa uznaje się rejony, na których występują grunty spoiste (zwarte, półzwarte i twardoplastyczne) oraz niespoiste, w stanie średniozagęszczonym i zagęszczonym. Obszar opracowania położony jest na gruntach o korzystnych warunkach zabudowy.

Ponadto jako utrudniające lub niekorzystne dla budownictwa przyjmuje się wszystkie obszary, na których zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m – w tym w całym obszarze opracowania. W związku z powyższym, warunki posadowienia budynków w tym obszarze są średnio korzystne. W celu lokalizacji zabudowy zaleca się przeprowadzenie badań hydrogeologicznych. Biorąc jednak pod uwagę zainwestowanie terenów sąsiednich, nie jest to zjawisko silnie ograniczające.

4.5 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

Gmina Góra Kalwaria, w tym Czersk, ma obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Dla obszaru opracowania obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą Nr LVIII/637/2018 Rady Miejskiej w Górze Kalwarii z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy.

Plan zakładał lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz drogi publicznej klasy dojazdowej. Od strony skarpy wyznaczono tereny wolne od zabudowy jako tereny zieleni nieurządzonej.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Plan dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;

Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Niezależnie od omawianego dokumentu, zgodnie z obowiązującym planem, omawiany obszar uległby stopniowemu przekształcaniu obszaru rolniczego w osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dotyczy to terenu bezpośrednio położonego przy ul. Wareckiej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II usuwa teren drogi publicznej klasy dojazdowej oraz rozszerza teren zabudowy w kierunku skarpy. Pozostałe tereny przeznacza się pod funkcje ekstensywne z zakazem lokalizacji zabudowy – tereny zieleni nieurządzonej.

Poniżej omówiono zarówno ogólne skutki realizacji ustaleń planu, wynikające z wcześniejszych ustaleń, jak ocenę wprowadzonych zmian w stosunku do obowiązującego planu.

6.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w ustalonym rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu ustalono dla terenów MN.

Realizacja zabudowy mieszkaniowej i dróg obsługujących tę zabudowę przyczyni się do zmiany klimatu akustycznego okolicy, jednak nie będą to zmiany powodujące uciążliwości dla przyszłych mieszkańców i otoczenia. Oddziaływania na etapie realizacji zabudowy również nie powinny być uciążliwe. Będą to oddziaływania nawiązujące do terenów sąsiednich, zlokalizowanych wzdłuż ul. Wareckiej.

Zmiany w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym nie przyczynią się do pogorszenia warunków akustycznych.

Oddziaływanie na powietrze

Jedynie na części terenu miasta istnieją zbiorcze systemy ogrzewania (miejska sieć ciepłownicza). Na pozostałych obszarach ciepło wytwarzane jest w indywidualnych, bądź lokalnych kotłowniach.

Realizacja zabudowy na terenach MN nie przyczyni się do zanieczyszczenia powietrza w skali lokalnej. Rozwiązania indywidualnego ogrzewania budynków mogą przyczyniać się do zwiększenia niskiej emisji, co ma ponadlokalne znaczenie, należy jednak podkreślić, że nowe budynki są zwykle wyposażone w nowoczesne, niskoemisyjne rozwiązania grzewcze. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne. Korzystnym czynnikiem jest wyposażenie tego obszaru w gaz sieciowy, co pozwala na wykorzystanie tego paliwa do celów grzewczych – jest to mniej emisyjne rozwiązanie niż np. stosowanie węgla.

Zwiększenie ruchu samochodowego w obrębie wymienionych terenów, odbywającego się z i do nowopowstałych obiektów prowadzić będzie do emisji zanieczyszczeń i pyłów do powietrza. W obrębie terenów jednak trudno przewidzieć dokładnie przewidzieć intensywność użytkowania planowanych obiektów.

W odniesieniu do globalnej polityki ochrony powietrza i zagadnień gospodarki niskoemisyjnej, plan ustala ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz stwarza możliwość ograniczania zanieczyszczeń poprzez dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi (zakaz lokalizacji biogazowni).

W skutek realizacji projektu planu zwiększy się również zapotrzebowanie na energię elektryczną. Plan dopuszcza stosowanie indywidualnych systemów pozyskiwania energii, w tym lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi, takich jak ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła (zakaz lokalizacji wolno stojących turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu i biogazowni).

Zmiany w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym nie przyczynią się do pogorszenia stanu powietrza.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekątnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektrycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)*.

Przy zastosowaniu przepisów odrębnych nie przewiduje się narażenia ludzi na intensywne promieniowanie elektromagnetyczne.

6.2 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

Miejscowość Czersk nie jest uzbrojona w sieć kanalizacyjną, znajduje się również poza granicami aglomeracji Góra Kalwaria – nie przewiduje się budowy kanalizacji sanitarnej w najbliższym czasie (choć plan zabezpiecza możliwość budowy kanalizacji sanitarnej). Ścieki odprowadzane będą tak jak obecnie – do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe. Prawidłowo użytkowane zbiorniki nie stanowią zagrożenia dla środowiska, zawsze jednak istnieje ryzyko całkowitego lub przypadkowego rozszczelnienia zbiornika i przedostawania się zanieczyszczeń do gruntu.

W zakresie wód opadowych i roztopowych ustala się ich odprowadzanie bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej lub kanalizacji deszczowej, natomiast wody z dróg i placów należy najpierw podczyścić a następnie odprowadzić do kanalizacji deszczowej bądź urządzeń infiltracyjnych.

W związku z płytko występującym poziomem wód gruntowych, ustala się zakaz podpiwniczania budynków.

Powyższe rozwiązania są prawidłowe.

6.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Lokalizacja zabudowy i infrastruktury z nią związanej powoduje trwałe wyłączenie gleby spod użytkowania rolniczego i jej degradację. Zmiany w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym dotyczą tylko części obszaru planu, pas wzdłuż ul. Wareckiej był już wcześniej przeznaczony pod zabudowę.

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych, intensywnego rolnictwa lub też w formie liniowej – wzdłuż intensywnie uczęszczanych szlaków komunikacyjnych. Nie przewiduje się takich oddziaływań na terenie objętym planem.

W obszarze opracowania wyróżniono skarpe doliny Wisły, którą pozostawia się wolną od zabudowy (projektowane tereny zieleni nieurządzonej). Zabudowa jest lokalizowana poza obszarami narażonymi na ruchy masowe ziemi.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach planu nie występują złoża, nie przewiduje się więc oddziaływania na zasoby naturalne.

Obszar planu położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, jednak projektowane zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na jego zasoby – rozwiązania z zakresu gospodarki ściekowej są prawidłowe.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu powstanie nowe osiedle zabudowy mieszkaniowej. Spowoduje to lokalne przekształcenie krajobrazu, który obecnie jest terenem w większości otwartym, nieużytkowanym rolniczo. Podobne trendy obserwuje się w całej okolicy, związane są przede wszystkim z wpływem aglomeracji warszawskiej. Istotną zmianą w porównaniu do obowiązującego planu jest rozszerzenie pasa zabudowy. W obowiązującym planie obejmował on tereny przy ul. Wareckiej wraz z terenami położonymi bliżej skarpy.

Wyznaczenie nowych terenów blisko skarpy jest mniej korzystnym rozwiązaniem niż pozostawienie tych terenów wolnymi od zabudowy. Zabudowa zbliżająca się do krawędzi skarpy zmniejszy walory krajobrazowe na tym odcinku.

Biorąc jednak pod uwagę ustalenia obowiązującego planu zarówno na przedmiotowym obszarze oraz terenach od strony północnej, projektowane przeznaczenie nie będzie stanowiło istotnego dysharmonizującego elementu.

Projekt planu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. W związku z czym nie przewiduje się powstawania tego rodzaju przedsięwzięć. Ponadto wyznacza dopuszczalne kolory elewacji budynków i detali architektonicznych, jak również dopuszczalne warunki pokrycia dachów.

Ustalenia projektu planu nie przyczynią się do istotnego zmniejszenia walorów krajobrazowych tego obszaru.

6.6 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowała zajęciem terenu pod zabudowę. Zajęcie podlegających sukcesji terenów rolnych będzie skutkowało zniszczeniem roślinności i zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Z uwagi na rolnicze wykorzystanie okolicy i rozrastającą się zabudowę mieszkaniową obszar jest umiarkowanie wykorzystywany przez zwierzęta, nie jest kluczowym dla nich żerowiskiem ani miejscem rozrodu. W wyniku powstania większego kompleksu zabudowy ograniczy się możliwości żerowania zwierząt czy migracji, jednak tylko w skali lokalnej. Z drugiej strony kształtowanie zabudowy w zwarte kompleksy pozwala na ograniczanie jej rozprzeczania w innych miejscach, a tym samym utrzymanie ich funkcji przyrodniczej.

Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań na ekosystemy i różnorodność biologiczną wynikających ze planu.

6.7 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty wpisane do rejestru ani ewidencji zabytków, występują natomiast strefy ochrony archeologicznej. Stanowiska zostały wskazane graficznie na załączniku graficznym do planu oraz wskazano dla nich ochronę zgodnie z przepisami odrębnymi. Plan zapewnia wystarczającą ochronę stanowiskom archeologicznym.

Plan przewiduje rozwój tego obszaru w kierunku zabudowy mieszkaniowej, bez obiektów uciążliwych. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany planu na dobra materialne.

6.8 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie objętym opracowaniem ani w najbliższym sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Najbliższy obszar – Dolina Środkowej Wisły – położony jest ok. 3 km. na wschód od obszaru opracowania.

Teren objęty planem położony jest w zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (opisany w rozdziale 4.2), dla którego obowiązują zakazy (poniżej wymieniono istotne dla obszaru objętego planem). Plan nie ustala funkcji mogących skutkować:

- dokonywaniem zmian stosunków wodnych;
- lokalizowania obiektów w pasie szerokości 20 m od linii brzegów rzek;
- wykonywania prac trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- likwidowaniem i niszczeniem zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;

Ponadto zgodnie z ustaleniami planu wprowadza się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. W związku z czym nie przewiduje się powstawania tego rodzaju przedsięwzięć.

Ustalenia projektu planu nie przyczynią się do oddziaływania na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione.

6.9 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat.

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki – ustala ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających ciepło oraz energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi.

6.10 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

Na terenie objętym opracowaniem ani w sąsiedztwie obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Nie ma możliwości lokalizowania tego typu obiektów na obszarze objętym planem.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w planie zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Zmiana planu dotyczy pojedynczych zagadnień, które nie będą w istotny negatywny sposób oddziaływały na środowisko, nie przewiduje się wskazywania ww. działań.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie wskazuje się ww. działań.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Miejska Góry Kalwarii. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu następujące elementy:

- zachowanie wymaganych w planie powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej oraz innych parametrów zabudowy, w oparciu o inwentaryzacje urbanistyczne;
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej (wywóz szamba), w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- ilość odpadów, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr XLII/354/2020 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II.

Obszar opracowania stanowi fragment wsi Czersk, położonej we wschodniej części gminy Góra Kalwaria. Góra Kalwaria to gmina miejsko-wiejska położona w środkowej części województwa mazowieckiego, stanowiąca jedną z sześciu gmin powiatu piaseczyńskiego. Najważniejsze powiązania komunikacyjne na jej terenie tworzą: droga krajowa nr 50 relacji Ciechanów-Sochaczew-Góra Kalwaria-Mińsk Mazowiecki oraz droga krajowa nr 79 relacji Warszawa-Góra Kalwaria-Kozienice.

Obszar objęty planem zajmuje powierzchnię ok. 4,10 ha, znajduje się w zachodniej części miejscowości, pomiędzy ul. Warecką a rzeką Cedron. Jest to teren użytków rolnych w postaci gruntów ornych, pastwisk, łąk i nieużytków, które stanowią obszary częściowo zarastające oraz zadrzewienia. Są to tereny, z których funkcja rolnicza powoli się wycofuje. W zachodniej części terenu zlokalizowany jest budynek zabudowy letniskowej. Ważnym uwarunkowaniem tego obszaru jest położenie na skarpie wiślanej, w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz w strefie ekspozycji Zamku Książąt Mazowieckich w Czersku.

Procedura sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmować będzie obszar, dla którego obowiązuje miejscowy plan przyjęty Nr LVIII/637/2018 Rady Miejskiej w Górze Kalwarii z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy.

Konieczność przystąpienia do sporządzenia planu spowodowana jest koniecznością ograniczenia obsługi komunikacyjnej w stosunku do układu dróg w obowiązującym planie oraz dostosowania ustaleń funkcjonalno-przestrzennych, jak również nowych zasad obsługi komunikacyjnej w sposób zapewniający ład przestrzenny dla całego obszaru, zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Góra Kalwaria. Powyższe działania przyczynią się do obniżenia kosztów wdrożenia ustaleń nowego planu w stosunku do kosztów wynikających z potrzeby realizacji obowiązującego planu.

W związku z powyższym w projekcie planu wprowadzono następujące przeznaczenie terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- ZN – teren zieleni nieurządzonej,
- KDD – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

W projekcie planu wprowadzono następujące zmiany w stosunku do aktualnego stanu planistycznego:

- usunięto teren drogi publicznej klasy dojazdowej na rzecz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- poszerzono teren zabudowy w kierunku skarpy.

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

Niezależnie od omawianego dokumentu, zgodnie z obowiązującym planem, omawiany obszar ulegałby stopniowemu przekształcaniu obszaru rolniczego w osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, od strony ul. Wareckiej. W prognozie omówiono zarówno ogólne skutki realizacji ustaleń planu, wynikające częściowo z wcześniejszych ustaleń, jak ocenę wprowadzonych zmian w stosunku do obowiązującego planu.

W wyniku realizacji ustaleń planu powstanie nowe osiedle zabudowy mieszkaniowej. Pod zabudowę przeznaczane są grunty rolne, obecnie już nieużytkowane i zarastające, nie zajmuje się natomiast bezpośredniego obszaru skarpy Wisły oraz terenów pomiędzy skarpą a rzeką Cedron. Teren przeznaczony pod zabudowę ma umiarkowaną wartość przyrodniczą – nie występują tu cenne siedliska, stanowi on teren żerowania pospolitych gatunków zwierząt, ale nie pełni dla nich kluczowej roli. W wyniku realizacji zabudowy obecna szata roślinna zostanie zniszczona, zastąpi ją zieleń ogrodów domowych, zwierzęta natomiast zmienią miejsce żerowania.

Z punktu widzenia uwarunkowań istotne jest oddziaływanie na krajobraz. W wyniku realizacji ustaleń planu powstanie nowe osiedle zabudowy mieszkaniowej, co spowoduje to lokalne przekształcenie krajobrazu, który obecnie jest terenem w większości otwartym, nieużytkowanym rolniczo. Podobne trendy obserwuje się w całej okolicy, związane są przede wszystkim z wpływem aglomeracji warszawskiej. Istotną zmianą w porównaniu do obowiązującego planu jest rozszerzenie pasa zabudowy w kierunku skarpy. Wyznaczenie nowych terenów blisko skarpy jest mniej korzystnym rozwiązaniem niż pozostawienie tych terenów wolnymi od zabudowy. Zabudowa zbliżająca się do krawędzi skarpy zmniejszy walory krajobrazowe na tym odcinku, będzie również bardziej widoczna z zamku w Czersku, należy jednak podkreślić, że nowa zabudowa jednorodzinna o określonych parametrach zabudowy nie będzie stanowiła istotnego dysharmonizującego elementu.

Realizacja nowej zabudowy wiąże się z produkcją ścieków, odpadów, emisją hałasu i niską emisją. Nie będą to oddziaływania znaczne, powodujące przekroczenia norm w środowisku. W planie przyjęto prawidłowe ustalenia dotyczące powyższych kwestii i realizacja zabudowy zgodnie z planem i zgodnie z przepisami odrębnymi nie będzie stanowiła istotnego oddziaływania.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Góra Kalwaria. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2373);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1973);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1098);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 741);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1420);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2233);

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1275);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 779);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1326);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2028);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 888);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 76);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

13 Materiały źródłowe

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria. Załącznik nr 1 do Uchwały nr LVIII/635/2014 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 czerwca 2014 roku, forma ujednolicona z wyróżnieniem zmian;
2. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Gminy Góra Kalwaria – aktualizacja. KANON Grzegorz Chojnacki, Otrębusy 2012;
3. Ekspertyza hydrogeologiczna dla obszaru Miasta i Gminy Góra Kalwaria. Etap II – wersja zweryfikowana. AQUAGEO – Michał Fic, Falenty 2012;
4. Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Góra Kalwaria na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018–2021. Eko-Efekt Sp. z o.o., Warszawa 2014;
5. Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2014 roku. WIOŚ w Warszawie, Warszawa 2015;
6. Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2014. WIOŚ w Warszawie, Warszawa 2015;
7. Kondracki J., 2001: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa;
8. Projekt z dnia 31 stycznia 2008r. Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Chojnowskiego Parku Krajobrazowego;

Opracowania kartograficzne i warstwy .shp, witryny internetowe

1. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski. Arkusz Piaseczno. Skala 1: 50 000. PIG, Warszawa;
2. Warstwy .shp Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Centralna Baza Danych Geologicznych — <http://baza.pgi.gov.pl/>;
3. Warstwy .shp sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000. IBS PAN Białowieża;
4. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

14 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2022 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z art. 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – rejon skarpy cz. II* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomiec